

A Kúria a dr. Szotáczy Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Marján István ügyvéd által képviselt alperes ellen jótállási igény érvényesítése iránt a Szigetvári Járásbíróságon 1.P.20.553/2012. szám alatt folyamatban volt, és a Pécsi Törvényszék 1.Pf.20.977/2014/3. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperes részére 140.000 (Egyszáznegyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2008. november 26-án 4.375.000 forint vételár ellenében megvásárolt az alperestől egy ... típusú új személygépkocsit. Az alperes a gépjárműre 3 évig vagy 100.000 km futásteljesítményig terjedő teljes körű, az átrozsdásodásra pedig 6 évi jótállást vállalt. A személygépkocsi forgalomba helyezésének költsége 30.854 forint volt.

A gépjármű átvételét követő időszakban a felperes észlelte, hogy az ABS rendszer motorja az elindulást követő ellenőrzés után menet közben, valamint magasabb sebességtartományban, 90-100 km/h sebességnél fékezés nélkül is gyakran bekapcsol, zúgó-morgó hangot ad, a pedálsor időnként beremeg, a váltó pedig hátramenetben visító hangot bocsát ki. A felperes a hibát több ízben, így 2009. november 26-án, 2010. október 07-én és 2011. november 11-én is bejelentette az alperesnek, az alperes azonban a hibás teljesítést nem ismerte el. 2011. november 14-én a felperes azt is jelezte az alperes részére, hogy a katalizátor fővédőlemeze korrózió miatt levált és az autó alváza, a karosszéria alsó része egyébként is korrodálódott, azon rozsdásodás jelent meg. Az alperes jótállási kötelezettsége alapján kicserélte a katalizátor fővédőlemezét és a

lengéscsillapítót. További javításra nem került sor.

Ezt követően a felperes 2011. november 18-án a fennmaradt hibákra, különös tekintettel az alvázon, az alsó karosszérierén megjelent rozsdásodásra hivatkozással a gépjármű kicserélését kérte. A cserétől az alperes elzárkózott, az alvázvédelem hiányosságait pedig külön díjazás ellenében vállalta kiküszöbölni.

A felperes mindezek után 2012. augusztus 24-én elállt az adásvételi szerződéstől. Az alperes az elállás jogszerűségét nem ismerte el, az eredeti állapotot önként nem állította helyre.

A felperes keresetében elállására tekintettel 4.375.000 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Egyebek mellett a követelés elévülésére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 4.405.854 forint és járulékai megfizetésére, a felperest pedig ezzel egyidejűleg a gépjármű visszaadására kötelezte. A másodfokú bíróság az alperes késedelmi kamatokban való marasztalásának mellőzése mellett az elsőfokú ítéletet a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes a jótállási igényét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 308. § (4) bekezdése szerinti szavatossági határidőben érvényesíthette azzal, hogy e határidő számítása során az elévülés nyugvására vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell. Ennek megfelelően a felperesnek, miután a felmerült hibák okát és következményeit 2012. november 27-én ismerte fel, ettől az időponttól számítva egy év állt rendelkezésére igénye bíróság előtti érvényesítésére. A felperes pedig e határidőn belül, 2012. december 18-án előterjesztette keresetét, így a jótállási igény elévülése nem következett be.

A másodfokú bíróság ... és ... igazságügyi szakértők szakvéleményei alapján megállapította azt is, hogy az ABS rendszer hibája és az alváz korrodálódása gyártási hibának minősülnek, az alperes tehát az adásvételi szerződést hibásan teljesítette. A hibákat pedig az alperes nem vitásan nem javította ki és a jármű kicserélésétől is elzárkózott. Így - miután a hibák nem tekinthetők jelentéktelennek - a felperes megalapozottan állt el az adásvételi szerződéstől.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása iránt - az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 306. § (1) bekezdés

a) és b) pontját, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 4. § (1) bekezdését, 182. § (3) bekezdését és 206. § (1) és (2) bekezdését.

Érvelése szerint a bíróságnak a perben érdemi ellenkérelmére tekintettel elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes követelése elévült-e, ha pedig az elévülés nem következett be, hibásan teljesítette-e az adásvételi szerződést és erre tekintettel a felperes az elállási jogát jogszerűen gyakorolta-e.

Kiemelte, hogy a gépjármű korrodálódása valóban gyártási hibának minősül. A hiba azonban az igazságügyi szakértő megállapítása szerint a gépjármű rendeltetésszerű használhatóságát nem befolyásolja, a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti. Ő maga pedig a hiba kijavítását már az elsőfokú eljárás során megtartott első tárgyaláson felajánlotta, és a hiba szakvéleményből kitűnően csekély költségen, 120.000 forintért maradéktalanul az eredeti gyári minőségnél jobb minőségű alvázvédelmet kialakítva javítható is.

Előadta továbbá, hogy a felperes a megítélése szerint az ABS rendszer működésével kapcsolatban nem bizonyította a hiba fennállását sem. A szervizvizsgálatok során ugyanis ilyen hiba nem volt tapasztalható, a perben eljáró igazságügyi szakértő pedig nem objektív vizsgálati módszerekkel, hanem csupán szubjektív észleléssel állapította meg a hiba fennállását. Megjegyezte, hogy a szakértő nem értékelte azt sem, hogy a felperes a gyári használati útmutatóban leírtaktól eltérő keréktárcsával és gumiköpennyel használta a gépkocsit. Ez a körülmény pedig szerepet játszhatott a szakértő által észlelt, rendellenesnek minősített jelenségek kialakulásában. A bíróság mindezekre figyelemmel az álláspontja szerint megalapozatlanul állapította meg, hogy hibásan teljesítette az adásvételi szerződést. Ettől függetlenül az elsőfokú eljárás során megtartott első tárgyaláson az ABS rendszer kicserélését is felajánlotta. Ez a szintén csekély, 260.000 forintos költségű javítás pedig az igazságügyi szakértő nyilatkozatából kitűnően alkalmas lett volna a hibajelenség megszüntetésére.

Végül kifejtette, hogy az elállási jog érvényesítésének - miután a hibák kijavítására kész volt és a hibák csekély ráfordítással kiküszöbölhetők - nem álltak fenn a feltételei; a szerződéstől való elállás a számára aránytalan hátrányt jelent.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárási eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A Ptk. alkalmazása során kialakult bírói gyakorlat a jótállási időt nem tekinti igényérvényesítési határidőnek. Miután pedig a Ptk. nem rendelkezik a jótállási igények bíróság előtti érvényesíthetőségének határidejéről, a jogosult az ilyen igényével, ha a hibát a jótállási időn belül közölte a kötelezettel, a hiba bejelentésétől számított, a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti 5 éves általános elévülési időben fordulhat a bírósághoz (EBH 2009.1954.). A szavatossági határidők a jótállási igények érvényesítése során nem irányadóak.

A felperes a perbeli esetben nem vitásan a jótállási idő alatt jelezte a hibákat az alperesnek, ezt követően pedig az 5 éves elévülési időn belül érvényesítette jótállási igényét a bíróság előtt. Követelése mindezekre figyelemmel nem évült el.

Hibás teljesítés a Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint akkor következik be, ha a visszterhes szerződés alapján szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak. Jótállási kötelezettség vállalása esetében a Ptk. 248. § (1) bekezdése értelmében vélelmezni kell, hogy a jótállási idő alatt igazolhatóan felmerült hiba oka a teljesítéskor már fennállt, vagyis a kötelezett hibásan teljesített. A vélelmet a kötelezett annak bizonyításával döntheti meg, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett.

A lefolytatott szakértői bizonyítás alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a gépjármű karosszériájának korrodálódása gyártási hiba következménye. ... igazságügyi szakértő szakvéleménye megerősítette az ABS rendszer működésének a felperes által jelzett időszakonkénti rendellenességét is.

A gépjárművek próbaúton történő vizsgálata az igazságügyi szakértői gyakorlatban szokásosan alkalmazott módszerek közé tartozik, így nem volt akadálya annak, hogy a szakértő a próbaút tapasztalatait is figyelembe vegye szakvéleménye kialakítása során. A szakértői megállapítások aggályossá tételére vagy cáfolatára alkalmas bizonyíték pedig a per során nem keletkezett. A bíróság ezért a szakvéleményben foglaltak alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg az ABS rendszer hibájának fennállását is. Azt pedig az igazságügyi szakértő egyértelműen kizárta, hogy a hiba a nem megfelelő használat vagy karbantartási mulasztások következtében jelentkezett volna. A hibás teljesítés jogkövetkezményei alól ezért az alperes a Ptk. 305. § (1) bekezdése és 248. § (1) bekezdése értelmében nem mentesülhet.

Szerződésen alapuló jótállás esetében a jogosult a szerződésben meghatározott jótállási jogokat érvényesítheti. Ha a szerződés a jótállás alapján érvényesíthető jogokról külön nem rendelkezik, arra tekintettel, hogy a jótállás a kellékszavatossághoz hasonlóan a szerződés hibátlan teljesítéséért vállalt helytállási kötelezettség, a szolgáltatás hibájának orvoslására alkalmas, a Ptk. 306. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban, valamint (3) bekezdésében szabályozott kellékszavatossági jogok helyettesítődnek be és képezik a jótállás tartalmát.

A perbeli esetben a felperes a hibás teljesítés miatt - az adásvételi szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a szavatossági jogoknak megfelelő jótállási jogokat érvényesíthetett. Az ABS rendszer hibájának fennállását azonban az alperes nem ismerte el és a hibát a felperes többszöri bejelentése ellenére sem javította ki. Az alvázvédelem hiányosságainak megszüntetését, a korrózió kiküszöbölését pedig az alperes a 2011. november 23-i nyilatkozata szerint csupán díjazás ellenében vállalta. Nem teljesítette az alperes a felperes 2011. november 18-án előterjesztett kicserélés iránti igényét sem.

Az ún. első lépcsőbe tartozó kijavítás és kicserélés jótállási jogokról a felperes mindezekre tekintettel megalapozottan tért át a második lépcsőbe tartozó jótállási jogokra, és e jogok közül jogszerűen választotta a szerződéstől való elállást. A felmerült hibák ugyanis nem tekinthetők jelentéktelennek, az pedig, hogy az újként vásárolt gépjárművön rövid idő elteltével előrehaladott korrózió jelent meg, alappal idézett elő a felperesben a szerződés tárgyát képező dologgal szembeni bizalomvesztést, indokoltan szüntette meg a felperesnek a gépjármű megtartásához fűződő érdekét. Az arányosság követelményének sérelme mindezek figyelembevételével az egyes jótállási jogok közötti felperesi választással, az elállási jog érvényesítésével kapcsolatban nem állapítható meg.

A hibás teljesítés miatt közölt jogszerű elállás joghatásainak bekövetkezését pedig a kötelezett utólagos, az elállás közlését követő intézkedései, nyilatkozatai nem háríthatják el. Ezek az utólagos intézkedések ugyanis az elállás jogszerűségét nem érinthetik (BH 2011.65., BH 2006.147.). Annak ezért, hogy az alperes az elállás bejelentését követően, a jótállási igény érvényesítése érdekében indult per során már késznek mutatkozott a hibák jótállási kötelezettsége keretében történő kijavítására, az ügy eldöntése során - arra is figyelemmel, hogy a felperes a javítási ajánlatot nem fogadta el, és az általa választott elállás jótállási jogról nem tért át (vissza) a kijavításra - nem volt jogi jelentősége. A hibák kijavítását az alperesnek az elállás közlését megelőzően kellett volna vállalnia és elvégeznie.

Mindezekre tekintettel a bíróság a felperes elállása alapján a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül kötelezte az alperest - a gépjárműnek a birtokába történő visszabocsátása mellett - a vételár visszafizetésére (Ptk. 320. § (1) bekezdés, 319. § (3) bekezdés), valamint a Ptk. 310. §-a alapján a személygépkocsi forgalomba helyezése költségeinek megfizetésére.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felperes felülvizsgálati eljárási költségeinek megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2015. december 10.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró